

- Taylor, Charles. 2010. *Nowoczesne imaginaria społeczne*. Przeł. A. Puchejda i K. Szymaniak. Kraków: Znak.
- Tazbir, Janusz. 1996. *Reformacja – kontrreformacja – tolerancja*. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie.
- Tkaczew, Władysław. 2007. *Organa informacji Wojska Polskiego 1943-1956: kontrwywiad wojskowy*. Warszawa.
- Tokarska-Bakir, Joanna. 2007. *Śrubka w polskiej wyobraźni, czyli jakiego chcemy społeczeństwa*, www.krytykapolityczna.pl, 17 marca.
- Travelyan, George Macaulay. 1963. *Historia Anglii*. Przeł. A. Dębicki. Warszawa.
- Trimoniené, Rita Regina. 2006. *Polonizacja*. W: *Kultura Wielkiego Księstwa Litewskiego: analizy i obrazy*. Kraków: Universitas, s. 544-560.
- Tulaev, P. V. 2002. *Izvedy s glavoy izdaniya „Atenej”*. „Russkij Molodežnyj Skazatel’ Perun” 7.
- Tusk, Donald. 1987. *Czym jest polskość?* „Znak” 11-12.
- Voltaire. 1835. *Essai sur le moeurs et l’esprit des nations*. W: *Oeuvres completes de Voltaire*, t. 3. Paris: Furne.
- Wałęsa, Lech. 2010. *Wałęsa: Polacy jeszcze tego nie potrafią*. wiadomosci.onet.pl, 11 listopada.
- Weil, Patrick. 2010. *Les quatre piliers de la nationalité*. „Le Monde”, 24 sierpnia.
- Wencel, Wojciech. 2004. *Wiersze zebrane*. Warszawa: Fronda.
- Wencel, Wojciech. 2009. *Głupkiem jestem w swojej wsi*. „44/Czterdzieści i Cztery” 2.
- Wenzel, Knut. 2007. *Mała historia Soboru Watykańskiego II*. Przeł. J. Zychowicz. Kraków: WAM.
- Werschler, Iwo. 1982. *Federalizm i prometeizm w poglądach oraz działalności Tadeusza Hołówki*. „Dzieje Najnowsze” 1-4.
- Wildstein, Bronisław. 2009. *Śmieszna dwuznaczność świata, który oszalał*. Warszawa: Fronda.
- Wildstein, Bronisław. 2010. *Lekcja insynuacji*. „Pressje” 22-23: 280-281.
- Woleński, Jan. 2003. *Krytyka postmodernizmu*. W: A. M. Potocka (red.). *Postmodernizm. Teksty polskich autorów*. Kraków: Bunkier Sztuki.
- Wosion, Małgorzata. 1997. *Ślepa ulica*. „Gazeta Wyborcza”. 7 maja.
- Winiński, Jan. 2000. *Ideaty Solidarności, czyli o antykomunistycznych bolszewikach*. W: P. Śpiewak (red.). *Spór o Polskę 1989-1999. Wybór tekstów prasowych*. Warszawa: PWN, s. 702-703.
- Wisner, Henryk. 2001. *Polska – Litwa wiek XX*. „Lithuania” 38.
- Wroński, S. 1968. *Współdziałanie rządu polskiego z emigracyjnymi organizacjami antyradzieckimi w latach 1918-1938*. W: *Z dziejów stosunków polsko-radzieckich*. *Studia i materiały*, t. 3. Warszawa.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2008. *Rewolucja u bram liberalnego konsensu*. „Pressje” 14: 58-70.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2009. *Gdzie jest „sklep z gadaniną”?* W: *Politikon. Publikacja pokonferencyjna*, Kraków: KNP UJ, s. 51-62.
- Zabdyr-Jamróż, Michał. 2010. *Rec. Ch. Taylor, Nowoczesne imaginaria społeczne*. „Pressje” 21: 228-231.
- Zadencki, Jarosław. 1995. *Wobec despotyzmu wolności*. Kraków: Platan.
- Zadencki, Jarosław. 1998. *Lewiatan i jego wrogowie. Szkice postkonserwatywne*. Kraków: Arcana.
- Žižek, Slavoj. 2010. *Permanentny stan wyjątkowy*. „Le Monde Diplomatique. Edycja polska” 11.

Pressja autorów

Joanna Bernatowicz (1982): urodzona na pograniczu polsko-białoruskim. Tłumaczka języka białoruskiego, absolwentka polonistyki i roszoznawstwa UJ, członek-założyciel Towarzystwa Białoruskiego w Krakowie.

Barbara Bielec (1943): architekt, fotograf.

Katarzyna Bielec (1979): absolwentka Wydziału Malarstwa ASP w Krakowie.

Łukasz Buczek (1981): zastępca redaktora naczelnego portalu Mises.pl, tłumacz, szef projektów multimedialnych, w wolnych chwilach kinooperator.

Karolina Wanda Chabros (1985): studentka na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego. Mieszka we Wrocławiu z dwoma kotami i psem, bez ślubu.

Wojciech Czabanowski (1986): student prawa i MISH UJ, współautor projektu „Nowe Polis”. Interesuje się demokracją bezpośrednią, postmodernizmem, Ojcami Kościoła, popkulturą i społeczeństwem konsumpcyjnym. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Aleksander Czerkawski (1988): student filozofii UJ. Interesuje się historią filozofii, estetyką i hermeneutyką.

Saulius Drazdauskas: litewski historyk, publicysta, tłumacz. Redaktor naczelny pisma „Naujasis Židynys-Aidai”.

Aleksander Dundicz: rosyjski publicysta portalu Segodnia.ru.

Alaksiej Dziermant: filozof, etnokulturolog, redaktor almanachu „Druvis”, sekretarz Cen-

trum Etnokosmologii „Kryūja”, wykładowca Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Wilnie. Zajmuje się mitologią białoruską i bałtycką, etnogenezą Białorusinów i mitologią władzy.

Europata: pracownik Parlamentu Europejskiego. Używa pseudonimu w obawie przed lobby obrońców praw wszelkich mniejszości i kolegami z pracy. Szykuje kolejną korespondencję.

Witold Falkowski (1960): prezes Instytutu Ludwiga von Misesa, przedsiębiorca, tłumacz i publicysta. Tłumaczył m.in. prace L. M. Tannehilla, Murraya Rothbarda, Ludwiga von Misesa i (z Juliuszem Jabłeckim) Hansa-Hermanna Hoppego.

Krzysztof Gauer (1987): studiował prawo i administrację w Sciences Po Paris, obecnie studiuje stosunki międzynarodowe w Szwajcarii. Lubi politykę, historię, teologię i pierogi swojej polskiej babci.

Zaur Gasimow (1981): azerski politolog, pracuje w Instytucie Historii Europejskiej w Moguncji.

Maciej Gawlikowski (1967): dziennikarz, autor filmów dokumentalnych, książek i artykułów, głównie na temat historii najnowszej. Od 1982 roku aktywny w konspiracji młodzieżowej, później solidarnościowej, w drugiej połowie lat osiemdziesiątych jeden z przywódców KPN w Małopolsce. Za tę działalność został w 2009 roku odznaczony orderem Polonia Restituta. Mieszka w Krakowie.

David Gordon: współpracownik Ludwig von Mises Institute w Auburn w Alabamie, redaktor „The Mises Review”.

Lech Kaczyński (1949-2010): prawnik, polityk, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Sabina Karmazinaité (1988): studentka nauk politycznych Uniwersytetu Wileńskiego. Interesuje się filozofią polityczną, sztuką i wspólną, polsko-litewską kulturą. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Mateusz Kędzierski (1984): absolwent socjologii UW, doktorant filozofii UJ. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Karol Kleczka (1988): student filozofii UJ. Urodzony na Górnym Śląsku. Interesuje się metafizyką, filozofią średniowieczną, personalizmem, religią i zagadnieniami Kościoła. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Tomasz Klepšys (1984): absolwent nauk politycznych Uniwersytetu Wileńskiego. Interesuje się wszystkim.

Monika Kokštaitė (1987): studentka stosunków międzynarodowych i europeistyki w Budapeszcie. Interesuje się energią, ekonomią polityczną, bezpieczeństwem i Wschodnią Azją.

Marek Kornat (1971): historyk, sowietolog, publicysta, autor książek z zakresu polityki zagranicznej Polski w okresie międzywojennym.

Miłowit Kuniński (1946): filozof, historyk filozofii, profesor UJ, prezes Ośrodka Myśli Politycznej.

Iwan Kulik (1959): ukraiński malarz. Studiował architekturę wnętrz i malarstwo monumentalne w Instytucie Sztuk Użytkowych w Charkowie. Od 1990 roku mieszka i tworzy w Polsce.

Krzysztof Kunisz (1987) student filozofii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Píše pracę magisterską o metafizyce w twórczości Czesława Miłosza.

Tomasz Kwaśnicki (1981): archeolog, studiował też historię i teologię. Redaktor Portalu Kresy.pl.

Miron Kwiatkowski (1985): student filozofii i matematyki UJ.

Anna Leonowicz (1983): absolwentka prawa i stosunków międzynarodowych UJ.

Adam Leszkiewicz (1988): student polonistyki UJ.

Grzegorz Lewicki (1984): doktorant filozofii UJ, absolwent stosunków międzynarodowych, socjologii i filozofii, student London School of Economics. Kontakt: polishview.eu. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Greg Levitz (1980): prozaik eksperymentalny polskiego pochodzenia. Ukończył slawistykę (Oxford) i *creative writing* (Birkbeck University). Adept buddyzmu zen, miłośnik Kraszewskiego, Gombrowicza i Nietzschego. Od lat śledzi wydarzenia w Polsce.

Paweł Libera (1979): pracownik naukowy w Archiwum Akt Nowych, doktorant Instytutu Historii PAN, zajmuje się historią XX wieku. Przygotowuje do druku biografię polityczną Józefa Łobodowskiego (1909-1988) i pracuje nad monografią ruchu prometejskiego.

Bronisław Łagowski (1937): filozof polityki, publicysta, wieloletni wykładowca UJ, wychowawca krakowskich konserwatystów.

Jan Maciejewski (1990): student prawa i MISH UJ. Interesuje się historią idei, polityką i literaturą.

Anna Markwart (1985): absolwentka filozofii i socjologii UJ, doktorantka filozofii UJ. Zajmuje się filozofią społeczną, filozofią szko-

ckiego oświecenia i współczesnymi teoriami socjologicznymi. Niepoprawna kinomaniaczka i mól książkowy.

Krzysztof Mazur (1982): absolwent politologii oraz MISH UJ. Współpracownik Instytutu Tertio Millennio, prezes Klubu Jagiellońskiego.

Giorgi Meladze (1980): jeden z liderów „Kmary”, organizacji studenckiej, która aktywnie poparła Micheila Saakaszwilego podczas „Rewolucji róż”. Dyrektor *Liberty Institute*, zaplecza kadrowego ekipy prezydenta. Członkowie *Liberty Institute* brali czynny udział w większości „aksamitnych rewolucji” przełomu XX i XXI wieku.

Filip Memches (1969): publicysta, redaktor pisma „44 / Czerdzieści i Cztery”, współpracownik portalu Kresy.pl. Autor książki *Słudzy i wrogowie imperium. Rosyjskie rozmowy o końcu historii* (2009).

Piotr Musiewicz (1984): absolwent nauk politycznych UJ, doktorant filozofii polityki UJ. Zajmuje się filozofią polityki i religii, anglikanizmem i angielską myślą polityczną.

Krzysztof Postajko (1981): doktor filozofii, pracuje na UJ, zajmuje się filozofią języka i metafizyką. W wolnych chwilach publicysta, członek inicjatywy blogerskiej „Nowe Peryferie”, <http://lubczasopismo.salon24.pl/nowe-peryferie/>.

Tadeusz Pietkiewicz (1928): wilnianin, żołnierz AK, w 1945 roku został skazany przez Sowietów na karę śmierci, którą zamieniono na 25 lat ciężkich robót. W 1956 roku powrócił do Polski. Emeryt. Mieszka w Słupsku.

Marek Przychodzeń (1978): doktor filozofii. Absolwent socjologii i filozofii UJ. Współ-

daktor antologii *Aktualność wolności* (Miształ, Przychodzeń 2005). W latach 2004-2008 współpracownik „Przeglądu Politycznego”. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Paweł Rojek (1981): absolwent filozofii i socjologii UJ, zajmuje się metafizyką, antropologią kulturową i filozofią rosyjską. Autor *Semiotyki Solidarności* (2009). Członek Klubu Jagiellońskiego.

Murray N. Rothbard (1926-1995): ekonomista, uczeń Ludwiga von Misesa, libertarianin i anarchokapitalista. Autor *Wielkiego Kryzysu w Ameryce* (2010).

Piotr Rudkouski OP (1978): teolog i filozof, wykładowca logiki i metodologii na Europejskim Uniwersytecie Humanistycznym w Wilnie, zajmuje się filozofią społeczną i metodologią nauki. Autor *Powstawania Białorusi* (2009), stale publikuje w „Arche”.

Arkady Rzegocki (1971): politolog, historyk idei, adiunkt w Katedrze Historii Doktryn Politycznych i Prawnych UJ. Członek Klubu Jagiellońskiego, członek Zarządu Ośrodka Myśli Politycznej.

Grzegorz Eryk Sarmacki (1980): twórca, kulturowy partyzant, Sarmata. Mieszka w Gdańsku.

Tadeusz Schatzel (1891-1971): pułkownik Wojska Polskiego, dyplomata, polityk, jeden z twórców ruchu prometejskiego. W latach 1926-1929 szef polskiego wywiadu wojskowego. Zmarł na emigracji w Wielkiej Brytanii.

Dominik Skorupa (1984): doktorant w Instytucie Europeistyki UJ, stypendysta Phoenix Institute. Realizuje projekty rozwojowe dotyczące obszarów pokonfliktowych. Współtwórca Instytutu Badań nad Cywilizacjami.

Błażej Skrzypulec (1986): absolwent filozofii i socjologii UJ, członek Collegium Invisibile, współautor projektu „Nowe Polis”. Publikował m.in. w „Christianitas” i „Lampie”. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Jadwiga Staniszkis (1942): socjolog i politolog, badaczka społeczeństw realnego komunizmu, transformacji ustrojowej i globalizacji. Obecnie rozwija oryginalną antropologię władzy. Ostatnio opublikowała biograficzną książkę *Życie umysłowe i uczuciowe* (2010c).

Piotr Stankiewicz (1983): doktorant w Instytucie Filozofii UW. Próbuje słyszeć siły w twórczości filozoficznej, prozatorskiej i poetyckiej.

Małgorzata Stefanowicz (1983): absolwentka stosunków międzynarodowych UJ. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Miłosz Ślepowroński (1988): student politologii i filozofii, prezes Koła Nauk Politycznych UJ. Interesuje się filozofią polityki, empiryczną politologią, ekonomią i literaturą *science-fiction*.

Jelena Twierdiśłowa: literaturoznawca, poetka, tłumaczka języka polskiego. Autorka powieści, dwóch zbiorów wierszy oraz wielu prac naukowych. Tłumaczyła m.in. poezję Karola Wojtyły, prozę Marka Hłaski i prace filozoficzne Romana Ingardena, Józefa Tischnera i Krzysztofa Michalskiego. Mieszka w Pieriedielkinie pod Moskwą.

Karol Wilczyński (1989): student filozofii UJ. Interesuje się historią filozofii, zwłaszcza Kantem, geografiami, teologią i zagadnieniami związanymi z Kościołem.

Bronisław Wildstein (1952): pisarz, publicysta, dziennikarz. Ostatnio wydał *Śmieszność dwuznaczności świata, który oszalał* (2009).

Krzysztof Wołodźko (1977): filozof, publicysta, współpracownik „Obywatela”, redaktor www.salon24.pl. Pisał m.in. do „Życia Duchowego” i „Trybuny”. Brał udział w cyklu filmów dokumentalnych „System 09”, prowadzi blog www.consolamentum.salon24.pl. Mieszka w Krakowie.

Maria Wójcik (1981): filolog polski i rosyjski, absolwentka UMK w Toruniu, współpracownik portalu Kresy.pl.

Michał Zabdyr-Jamróż (1984): absolwent politologii UJ. Asystent w Instytucie Zdrowia Publicznego CM UJ. Członek Klubu Jagiellońskiego.

Sławomir Zatwardnicki (1975): mąż Olhy z Ukrainy, tato Oksany i Tymoteusza, były moderator wspólnoty „Szekinah” z Gliwic. Redaktor naczelny portalu www.gazetaswiecka.pl.

Maja Ziętara (1982): absolwentka komparatyki i kulturoznawstwa międzynarodowego UJ, członek-założyciel Towarzystwa Białoruskiego w Krakowie. Fascynuje się białoruską muzyką.

Dołącz do nas! „Pressje” poszukują współpracowników: autorów, redaktorów, tłumaczy, grafików i wolontariuszy. Pisz na pressje@kj.org.pl.

Pressje Quarterly brings together young thinkers and artists from various intellectual circles to provide a forum for open intellectual debate across social, cultural, legal and philosophical issues that matter to Poland in the twenty-first century. In the spirit of tolerant debate Pressje asks the questions which are often discriminated, downplayed or neglected elsewhere; it highlights the issues which would otherwise never receive sufficient attention in the politically correct universe. Working within the broad framework of conservatism Pressje tries to transgress modern and postmodern discourses while preserving some of their noble tenets and deconstructing the ones that might be harmful to the vitality of Western civilization.

The new issue of Pressje is entitled “the eidetic Pole”. What do we mean? In ancient Greek “*eidos*” meant “essence”, the core principle. Following this intuition, we dwell on Polishness understood neither as an ethnic ancestry and biological ties (*ethnos*), nor the common history and shared cultural habits (*ethos*). While appreciating these dimensions of national identity, we put forward something simpler – a very general idea one should share to be a Pole (*eidos*). Inspired by Husserl, we claim that *eidos* is a generalized *ethnos*, that is to say – the idea abstracted from any historical context. In other words, it is a regulative idea of a community, which is capable of being expressed in universal terms and thus of becoming apprehensible to the general audience.

Searching through ages we found such a regulative idea – freedom. We claim Polishness can be understood as constant actualization of freedom, which means living without acquiescence to the given state of the affairs as well as constant arguing with fate. In particular, it is a merger of positive and negative freedom, a merger of freedom to contest and to serve. Polish *eidos* is thus a free choice to serve for the sake of common good.

To bring this philosophical idea down to earth we analyze the attitude of some Polish historical figures in terms of their personal valuing of the triplet *ethnos-ethos-eidos*, which gives eight logically possible combinations. To make things even more simple we invite our readers to test their *eidos*. Literally. We designed an exclusive “check it yourself” test that measures Polishness.

Should this not be enough, our authors suggest that the Polish experience of freedom is inspired by the practices of Antiquity and Catholicism; they also emphasize the idea of “political nation” in the history of Polish-Lithuanian Commonwealth by analyzing deliberative role of the Parliament in which three types of discourses (popular, royal and aristocratic) were present.

We also allow for a view from abroad, which understands Polish *eidos* as the ability to criticize and affirm simultaneously, which could prove beneficial in the future. To show that Polish *eidos* can also be presented in a literary form,